

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Referat

Møte om: Halvårlig politisk møte mellom Sametinget og statsråden

Saksnr.:

Tilstede: Fra Sametinget: Sametingspresident Aili Keskitalo, direktør Rune Fjellheim, Anne Britt K. Hætta og Carl Erik Moksnes
Fra KMD: Statsråd Jan Tore Sanner, statssekretær Anne Karin Olli, departementsråd Eivind Dale, ekspedisjonssjef Bjørn Olav Megard, Kristin Ryan, Elin Bøe Elgsaas, Nancy Vibeke Olsen, Kirsti Sveen Torjesen og Eirik Larsen (deltok under sak 5 og 6).

Dato: 08.12.2014

Møteleder: Statråd Jan Tore Sanner

Referent: Kirsti Sveen Torjesen

Kopi til:

Sak 1 Godkjenning av saksliste

Statsråden ønsket sametingspresidenten velkommen.

Det var ingen merknader til sakslisten som var oversendt i forkant.

Sak 2 Digitalisering

Sametinget orienterte om deres vurderinger med tanke på eventuelt å digitalisere tilskuddsforvaltningen. Statsråden uttrykte støtte til Sametingets arbeid på feltet. Han viste videre til at gjenbruk av komponenter og systemer fra andre virksomheter er viktig når løsninger skal vurderes. Sametinget pekte på at det er en utfordring at Sametinget er en relativt liten institusjon og at ikke alle IT-systemer er lagt til rette for å bruke samiske tegn.

Statsråden viste til at Difi har kompetanse som kan være relevant for digitalisering av Sametingets tilskuddsforvaltning.

Konklusjon

Statsråden uttrykte støtte til Sametingets arbeid med å vurdere en eventuell digitalisering av Sametingets tilskuddsforvaltning. KMD kan legge til rette for kontakt med Difi.

Sak 3 Kommunereformen

Statsråden innledet med å slå fast at det er et viktig premiss ved kommunesammenslåing at samiske språkbrukere ikke skal komme dårligere ut enn ved dagens kommunestruktur. Departementet har i oppdragsdokumentet til Fylkesmennene om gjennomføringen av kommunereformen, bedt Fylkesmennene om å involvere Sametinget i prosessen der det er aktuelt.

Sametingspresidenten sa at hun håper på at Sametinget og regjeringen kan ha en felles agenda og retorikk om samepolitikken i sammenheng med kommunereformen. Etter Sametingets syn bør ambisjonsnivået heves fra at samiske språkbrukere ikke skal komme dårligere ut til at samiske språkbrukere skal komme bedre ut enn hva de gjør med dagens kommunestruktur. Sametingspresidenten understreket at kommunereformen også er en sak som er viktig for Sametinget. Saken ble derfor behandlet under Sametingets plenum første uken i desember jf. plenums[sak 042/14](#).

Konklusjon

Proessen med kommunereformen går parallelt med språkutvalgets arbeid. Departementet vil derfor vurdere midlertidige løsninger for ev. nye kommuner som består av kommuner innenfor og utenfor forvaltningsområdet, hvis det blir aktuelt å iverksette sammenslåing av kommuner før det er tatt stilling til språkutvalgets forslag. Sametinget vil bli involvert i dette arbeidet.

Sak 4 Oppfølging av Verdenskonferansen for urfolk

Sametingspresidenten viste til at det i konferansens sluttokument (punkt 8) ligger en forpliktelse om at nasjonalstatene, i samarbeid med urfolk, skal utarbeide nasjonale handlingsplaner for å nå målsetningene i FN's urfolkserklæring. Presidenten sa videre at oppfølging av verdenskonferansen vil være en viktig sak for Sametinget i halvåret som kommer. Sametinget vil blant annet delta under et møte om oppfølgingen av urfolkskonferansen i Helsinki 16. desember 2014.

Statsråden viste til at sluttokumentet for Norges del ikke går lengre enn urfolkserklæringen når det gjelder politiske forpliktelser. Da urfolkserklæringen ble vedtatt, la Norge til grunn at erklæringen var i tråd med allerede gjeldende politikk. Selv om Norge har mange gode ordninger i samepolitikken, vil det kunne være aktuelt å vurdere forbedringer. Statsråden pekte videre på at en handlingsplan er én av flere mulige løsninger som er nevnt i sluttokumentet.

Konklusjon

KMD tar initiativ til et første møte på administrativt nivå i mars for å drøfte en oppfølging nasjonalt etter Verdenskonferansen for urfolk. Sametinget utarbeider i forkant av dette møtet et notat med en vurdering av hvilke utfordringer som etter Sametingets syn gjenstår i den nasjonale gjennomføringen av målsettingene i FNs urfolkserklæring og hvilke bestemmelser disse utfordringene knytter seg til. Saken vil deretter eventuelt bli tatt opp igjen på neste halvårlege politiske møte i juni 2015.

Sak 5 Konsultasjoner

Sametingspresidenten viste til at konsultasjonsordningen er konfliktdepende og gir større legitimitet i den samiske befolkningen til de beslutningene nasjonale myndigheter tar. Sametinget opplever at konsultasjonsprosedyrene har styrket samspillet med statlige myndigheter, men opplever at det fortsatt er noen utfordringer. Sametinget har for eksempel opplevd at det har vært tatt realitetsavgjørelser før konsultasjoner og at det ikke alltid utveksles tilstrekkelig informasjon i forkant av konsultasjonene. I noen saker opplever også Sametinget at det har vært uenighet om det foreligger konsultasjonsplikt. Sametingspresidenten understreket at gode prosesser er viktig for dem, og viste til at det gjerne er en sammenheng mellom prosess og resultat.

Statsråden viste til Sundvolden-plattformen og understreket at konsultasjonsordningen står fast, samtidig som det er viktig at det legges til rette for konsultasjoner som er konstruktive og effektive for begge parter.

Konklusjon

Statsråden og sametingspresidenten er enige om at konsultasjonsprosedyrene er en god ordning og at konsultasjonsprosedyrene ofte fører til konstruktiv dialog og virker konfliktdepende. Statsråden tok til orientering sametingspresidentens tilbakemeldinger om de utfordringene Sametinget erfarer i enkelte konsultasjonsprosesser. Departementet vil i 2015 arrangere et seminar om konsultasjonsprosedyrene for departementer og direktorater. Departementet vil involvere Sametinget i planleggingen og gjennomføringen av seminaret.

Sak 6 Oppfølging av Samerettsutvalgets utredning NOU 2007: 13

Sametingspresidenten viste til at det blant ulike grupperinger i Sametinget er signalisert stor utålmodighet når det gjelder framdriften i dette arbeidet. Sametingspresidenten uttrykte forståelse for at Samerettsutvalgets utredning inneholder mange kompliserte spørsmål som krever grundige vurderinger. Samtidig understreket sametingspresidenten at det er svært vanskelig for Sametinget å observere at regjeringen har igangsatt andre prosesser som gjelder forvaltning av utmark, som har betydning for Samerettsutvalgets utredning, og som vanskelig vil kunne reverseres.

Statsråden uttrykte forståelse for Sametingets utålmodighet i denne saken, men understreket samtidig at regjeringen fremdeles har behov for å vurdere ulike handlingsalternativer.

Konklusjon

Statsråden merket seg Sametingets forventninger om fremdrift i oppfølgingsarbeidet av Samerettsutvalgets utredning (NOU 2007: 13). Departementet vil vurdere ulike handlingsalternativer når det gjelder videre arbeid med saken. Sametinget og KS vil bli involvert i arbeidet.

Sak 7 Budsjettordning – Sametingets budsjett

Statsråden sa at Sametingets forslag om å samle alle bevilgninger som i dag tildeles Sametinget over ulike 50-poster på ett budsjettkapittel og én 50-post er interessant, særlig dersom det kan føre til en reell forenkling. Statsråden var imidlertid tydelig på at flere hensyn bør vurderes før en slik modell eventuelt kan innføres. Videre sa statsråden at han er opptatt av at alle de departementene som tildeler bevilgninger til Sametinget blir involvert i arbeidet så tidlig som mulig, og at også Sametinget blir involvert på egnet måte.

Konklusjon

KMD vil drøfte med andre berørte departement hvordan forslaget om eventuelt å samle bevilgningene til Sametinget på én 50-post bør utredes og vurderes. KMD vil deretter involvere Sametinget i arbeidet med å utrede saken.

Sak 8 Sametingets budsjettbehov 2016

Sametingspresidenten ga en kort presentasjon at Sametingets hovedprioriteringer for 2016, jf. plenumssak [045/14](#).

Konklusjon

Statsråden tok Sametingets presentasjon til orientering, og viste til at Sametingets vedtak om budsjettbehov for 2016 vil inngå som ett av flere grunnlagsdokumenter i regjeringens budsjettarbeid. Statsråden vil ta initiativ til et møte mellom Finansdepartementet og Sametinget i forkant av marskonferansen 2015.

Sak 9 Utdanningsskadelidte

Sametingspresidenten viste til at Sametinget mottar mange henvendelser fra eldre samer angående billighetserstatning til utdanningsskadelidte. Sametingspresidenten viste til at Sametinget ikke har noen myndighet til å treffe avgjørelse i slike saker, men har samtidig forståelse for at mange eldre samer føler at det er enklere å kontakte Sametinget. Sametingspresidenten sa at Sametinget vil kontakte Stortinget og Justis- og

beredskapsdepartementet for å diskutere mulighetene for å få på plass et bedre informasjonsarbeid i denne saken.

Konklusjon

Statsråden tok Sametingets presentasjon til orientering.

Sak 10 Rettshjelpskontoret for Indre Finnmark

Sametingspresidenten viste til at Sametinget i konsultasjoner med Justis- og politidepartementet foreslo at det skulle gjøres en grundig vurdering av rettshjelpsbehovet før det ble tatt en beslutning om å avvikle tilskudd til Rettshjelpskontoret for Indre Finnmark. Etter sametingspresidentens syn er det uheldig at Justis- og beredskapsdepartementet ikke fulgte opp Sametingets forslag og at Rettshjelpskontoret dermed vil bli avviklet fra 30. juni 2015.

Konklusjon

Statsråden merket seg Sametingets vurdering av saken.

Sak 11 Pilotprosjekt Árbiediehtogovddáš – senter for samisk tradisjonskunnskap

Sametingspresidenten viste til at pilotprosjektet om samisk tradisjonell kunnskap (Árbiediehtu) går mot slutten og at det er viktig å videreføre arbeidet, blant annet fordi det er investert mye i prosjektet i de årene det har pågått.

Konklusjon

Statsråden tok Sametingets presentasjon til orientering. Sametinget og departementet drøfter saken på administrativt nivå med målsetting om å finne en mer permanent løsning for arbeidet med samisk tradisjonskunnskap. Dersom løsningen ikke kan være på plass fra 1. januar 2016, skal departementet og Sametinget i mai/juni 2015 drøfte mulige overgangsløsninger for 2016. Samisk høgskole vil også bli involvert i prosessen.

Sak 12 Protect Sápmi

Sametingspresidenten viste til at Sametinget i en oppstartsfase har gitt tilskudd til stiftelsen Protect Sápmi, men at det nå er viktig at også andre aktører involveres. Hun viste videre til at stiftelsen har fått gode tilbakemeldinger fra både reindriftsnæringen, NVE og utbyggerne og legger grunnlaget for dialogen mellom tradisjonelle næringer og myndighetene. Sametinget vil ta opp saken med næringsministeren, Olje- og energidepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Konklusjon

Statsråden tok Sametingets presentasjon til orientering.